

Позичили гроші родичам чи друзям. А тепер думаєте, як їх повернути? Гроші, які були віддані в борг без розписки і свідків, повернути можна. І хоча ця процедура непроста і потребує залучення фахівця, але результат буде.

Зазвичай не складають розписку, коли в борг дають близьким або добре знайомим людям. Тому найпростіший шлях – спокійно поговорити з боржником на предмет повернення боргу. Можна дипломатично побесідувати з людиною і дати їй час на повернення грошей.

Однак, якщо це не дає результату, то, оскільки відсутній головний доказ наявності боргу, яким є розписка, можна спробувати роздобути ці докази.

Всі перемовини між вами та позичальником записуйте на аудіо та відео. Звертаємо вашу увагу, що проводити правильний запис розмови потрібно з урахуванням таких моментів:

- перед дзвінком запишіть на диктофон ідентифікуючі дані того, хто телефонує і кому телефонують (прізвище, ім'я, по батькові, адреси), дату, час дзвінка, номери телефонів, з якого ви телефонуєте, та контрагента;
- якщо вам відповів боржник, обов'язково попросіть його представитись (можна одразу назвати його ПІБ і запитати чи це потрібна вам особа), в ході розмови вам необхідно, щоб боржником було чітко проговорено суму боргу, строки повернення. Якщо проводилось часткове погашення, то коли і в яких сумах, тобто ставимо боржникові питання, які мають хоча б якийсь стосунок до боргу;
- якщо у боржника наявні акаунти у соціальних мережах або ж вам відома адреса його електронної пошти, продублюйте усну розмову шляхом направлення електронного листа такого ж змісту. Зверніть увагу, акаунти та електронна пошта повинні мати приналежність як до вас, так і до боржника. Вихідний та вхідний тексти зберігайте.

Наступним кроком у захисті ваших прав може бути звернення до суду або до правоохоронних органів.

- У заяві до органів поліції вкажіть всі обставини справи: коли і де відбулась передача грошей, хто був присутній під час передачі, коли почалось прострочення боргу. Визначте кримінально-правову кваліфікацію дій боржника. Як правило, це вчинення шахрайських дій, тобто стаття 190 Кримінального кодексу України. А саме заволодіння чужим майном шляхом обману чи зловживання довірою (шахрайство). Це карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років. Відомості по вашій заяві повинні обов'язково внести до Єдиного реєстру досудових

розслідувань і почати проводити досудове розслідування за фактом вчинення щодо вас правопорушення, відповідальність за яке передбачена Кримінальним кодексом України.

- Цивільний позов направляйте відповідно до загальних правил, встановлених ЦПК України. У позовній заяві висвітліть всі обставини справи, обов'язково долучіть всі раніше зібрані вами докази. Якщо ви знаєте, що у боржника є зареєстроване за ним якесь майно, долучіть до позову клопотання про арешт майна боржника.

Наостанок варто нагадати всім: якщо у вас просять у борг родичі чи просто знайомі, подумайте, чи варто позичати. Якщо знаєте, у кого потенційні боржники раніше позичали, поцікавтесь у цих людей, як їм повертали борг. А якщо ви все-таки вирішили дати в борг, то не соромтесь і просіть розписку. І пам'ятайте: у борг давайте стільки, скільки можете пробачити!